

La noia

Edna O'Brien

Traducció d'Alba Dedeu

EDNA O'BRIEN

La noia

Traducció d'Alba Dedeu

Edicions 62

Barcelona

Títol original: *Girl*
© Edna O'Brien, 2019

Primera edició: setembre del 2019

© de la traducció: Alba Dedeu Surribas, 2019

© d'aquesta edició: Edicions 62, s. a.
Diagonal, 662-664. 08034 Barcelona
info@grup62.com
www.edicions62.cat

Fotocomposició: Realització Planeta

DIPÒSIT LEGAL: B. 16.590-2019
ISBN: 978-84-297-7787-1

El paper utilitzat per a la impressió d'aquest llibre té la qualificació de paper ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra requereix l'autorització escrita de l'editor; la llei preveu sancions per als infractors.

Si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment de l'obra, podeu sol·licitar permís al Centro Español de Derechos Reprográficos, a través del portal www.conlicencia.com

o bé trucant als telèfons 91 702 19 70 / 93 272 04 47.
Tots els drets reservats.

En altre temps vaig ser una noia, però ara ja no. Faig pudor. Tinc sang seca i encrostada per tot el cos, i el vestit esparracat. Les entranyes fetes un garbuix. Corro com una exhalació per aquest bosc que vaig veure aquella primera nit espantosa, quan les meves amigues i jo vam ser segregades a l'escola.

El ta-ta-ta sobtat de les bales al nostre dormitori i els homes, amb les cares tapades, mirant-nos fixament, dient-nos que són de l'exèrcit i que han vingut a protegir-nos, perquè a la ciutat hi ha un alçament. Tenim por, però ens els creiem. Les noies van sortir dels llits tentinejant i en van venir més del porxo, on havien estat dormint, perquè era una nit càlida i humida.

En vam ser conscients així que vam sentir l'«Al·lahu-àkbar, Al·lahu-àkbar». Havien robat uns uniformes dels nostres soldats per passar els controls de seguretat. Ens etzibaven preguntes sense parar: «On és l'escola dels nois?», «On guarden el ciment?», «On són els magatzems?». Quan els vam dir que no ho sabíem, van perdre els estreps. Llavors van entrar uns quants homes més i van dir que als coberts no havien trobat ni peces de

motor ni gasolina, i això va fer que comencés una discussió.

No podien tornar amb les mans buides, perquè el seu comandant es posaria furiós. Aleshores, enmig de la cridòria, un va dir amb un ampli somriure: «Amb les noies ja farem», i vam sentir l'ordre que es fessin venir més camions. Una de les noies va treure el telèfon mòbil per trucar a la seva mare, però l'hi van arrabassar de seguida. Ella va arrencar a plorar, i altres noies van arrencar a plorar, suplicant que les deixessin anar a casa. Una es va posar de genolls, dient: «Senyor, senyor», la qual cosa va fer que ell s'enrabiés i comencés a renegar i a burlar-se de nosaltres, insultant-nos, dient-nos que érem unes porques i unes prostitutes, que hauríem d'estar casades i que ho estariem aviat.

Ens van separar en grups de vint i ens vam haver d'esperar, parlant sense parar i encongint-nos les unes contra les altres fins que se'ns va donar l'ordre que sortíssim del dormitori a l'instant i ho deixéssim tot allà.

El conductor del primer camió que hi havia més enllà de les portes de l'escola tenia una pistola que li apuntava al cap, i va travessar la petita ciutat conduint com un boig. A aquelles hores de la nit no hi havia ningú pels carrers que hagués pogut dir que havia vist passar un camió carregat de noies.

No vam trigar a arribar a un poble proper a la frontera que donava a un paisatge de selva frondosa. Van ordenar al conductor que parés i, uns quants minuts després que el fessin baixar, vam sentir una ràfega de trets.

Han arribat altres conductors, i tenen lloc converses i discussions acalorades sobre quines noies cal fer pujar a cadascun dels camions. El terror ens havia deixat paralit-

zades. La lluna que havíem perdut de vista durant una estona va aparèixer a la part alta del cel; els seus rajos freds il·luminaven els arbres foscos que s'estiraven sempre cap endavant, portant-nos al cor de la nostra destinació. No és com la lluna que es reflectia al terra del dormitori mentre nosaltres agafàvem la roba i deixàvem els quaderns, les motxilles i les nostres pertinences, tal com ens havien ordenat. Jo m'havia amagat el diari, perquè era l'últim lligam que em quedava amb la meua vida.

Malgrat tot, no havíem perdut l'esperança. Sabíem que a hores d'ara els grups de cerca ja havien començat a moure's, que tots els nostres pares i mares, tots els ancians dels nostres pobles i totes les nostres mestres ens seguien la pista. Pels laterals oberts del camió, deixem caure coses perquè trobin el nostre rastre: una pinta, un cinturó, un mocador, trossos de paper amb noms gargotejats; «Trobeu-nos, trobeu-nos!». Parlem en murmuris, i intentem encoratjar-nos l'una a l'altra.

Ens endinsem en una jungla espessa, amb arbres de tota mena que s'entrellacen i ens acullen en la seva abraçada maligna. La natura està desbocada, aquí. El terreny sota nostre és tan accidentat que fins i tot els motoristes, que es mantenen al costat dels camions per evitar que ens escapem, derrapen una vegada i una altra i acaben aterrant sobre uns terraplens elevats. La Rebeka em diu:

—Saltem!

Però jo no les tinc totes. Ella em diu:

—Val més morir que estar a les seves mans.

Ha estat pregant a Déu des del moment que hem deixat l'escola, i Déu li ha dit que aquests homes són dolents i que hem de fugir. Van passar uns quants segons. Encara ho veig, com si fos un miratge: l'espai entre els dos ca-

mions, la Rebeka que s'agafa a una branca que penja de dalt, s'hi balanceja i després salta. Vaig pensar: «És per allà terra, morta; o potser no és morta». A mi em va fallar el coratge. A més a més, un dels líders brama:

—Si cap de vosaltres salta, dispararem.

Devien suposar que era morta.

Els camions avancen entre sotragades, i nosaltres anem picant d'una banda a l'altra. L'Aisha, que s'havia quedat adormida un moment, es desperta cridant el nom de la seva mare. La interrupció brusca del somni fa que es posi a plorar. Algú li tapa la boca amb la mà, perquè, si continua, ens pegaran a totes. Estem aterrides. Ja no tenim res més per deixar caure a terra. Havíem anat massa lluny perquè ens seguissin la pista.

*

Ara només som la Babby i jo. Ella plora, uns plors que parteixen del pou que és el seu estómac buit, uns xiscles roncs i frenètics, i jo li dic:

—No tens ni nom ni pare.

Li crido. De vegades la vull matar. Tinc els pits de la mida d'unes oueres, i ella m'estira els mugrons, com si també volgués matar-me. Busquem un pou, perquè l'aigua que hi ha a les séquies és marró i fangosa. Té un gust repulsiu. Ens bevem l'aigua clara que hi ha a la cavitat de les roques grosses. Faig cassoleta amb les mans plenes d'aigua i ella la xucla amb avidesa, i se l'empassa com si s'anés a ennuegar. Aquests són els nostres moments de gràcia, quan trobem aigua fresca i ens calmem una mica la set i la desesperança. No tinc ni idea de quin dia és, ni quin mes, ni quin any. L'únic que sé és que l'aire va ple de sorra, una

sorra que bufa del Sahel, ens esgarrapa els ulls i ens deixa mig cegues.

Als punts on no hi ha arbres, la terra és d'un groc ocre, solcada per unes profundes esquerdes en zig-zag força impressionants. De les puntes de les branques comencen a sortir, replegades en si mateixes, les fulles noves. A la nit, quan m'estic ajaguda sense dormir, contemplo el cel. Una extensió de cel immensa i violeta, una terra plena de bellesa que s'ha convertit en un indret d'aflicció. Un munt de noies mortes. El xiuxiueig melangiós dels arbres.

Ajec la Babby a terra, amb el cap recolzat sobre un tros de gespa elevada. Són els únics moments que dorm. Jo dormo a intervals, per por del que ens podria passar. De vegades em desperto en ple somni amb les parpelles humides, havent somiat una persona a qui devia conèixer o fins i tot estimar. Però ara no és el moment ni de fer memòria ni de commoure's. De tant en tant, al lluny, sento lladrucs de gossos. Fa dies que no he vist ni un sol ésser humà, i em temo que, quan això passi, ens faran tornar al lloc d'on venim i tindrem la fi més sanguinària possible.

Soc incapaç de pregar en la meua llengua d'abans, perquè ens han inflat el cap amb les seves pregàries, els seus edictes, la seva ideologia, el seu odi, la seva Devoció.

Era un pati ampli i fangós, ple de deixalles. Galledes, pales, caixes, bolquets, llambordes, ciment i bicicletes. La pluja ha deixat la sorra d'un color groc brut. Se sentia el brunzit continu d'uns generadors.

Més enllà dels murs alts d'argila amb espirals de filferro espinós a sobre, la immensitat del bosc. Era fosc i inquietant, una multitud d'arbres que engendrava més arbres, més foscor i un exili definitiu. La petita mesquita tenia un minaret d'alumini brillant, i a la vora hi havia una bandera negra que onejava penjada d'un pal. L'Akra, una noia que anava un curs per sobre meu, va venir del dormitori on ens havien retingut i es va quedar molt quieta, familiaritzant-se amb l'espai depriment on ens trobàvem. De les de la nostra escola només érem quinze. A les altres se les havien endutes a diversos campaments del bosc. Ens havien fet entrar a empentes al dormitori d'unes noies que encara dormien, i ens hi havíem quedat totes apinyades.

Un gran arbre dominava el centre del recinte, amb una branca robusta que es dreçava bifurcant-se. Era d'un color marró mullat, una mica verdós, i em vaig preguntar si l'arbre de casa nostra tenia aquell mateix to verdós i humit.

Llavors encara no ho sabia, però aquell arbre era la nostra futura escola. Sota aquell arbre ens estaríem dretes, seuriem i ens agenollaríem cinc vegades al dia per pregar. Ens farien aprendre i memoritzar sures en una llengua que ens resultava estranya, i adorar un Déu que no era el nostre. De tant en tant ens farien fotos per enviar-les a les famílies: hi sortiríem amb aquella roba fosca i aquelles cares nostres ensopides, totes juntes, perquè uns pares i unes mares desconsolats les examinessin i hi busquessin les seves filles enmig del reguitzell de cares, que ara semblaven idèntiques i dignes de llàstima.

De les diverses cabanes circulars van començar a sortir homes que es dirigien a pas ràpid cap a la mesquita. Anaven vestits de maneres diferents; alguns amb texans i samarretes, d'altres amb roba folgada i d'altres amb caçadores militars. En passar-nos de pressa pel costat, alguns es fixaven en nosaltres, avaluant el nostre atractiu.

Quan el zumzeig de la pregària va arribar fins al lloc on érem, una noieta va travessar tentinejant el pati i es va quedar dreta davant nostre. Tremolava d'una manera incontrolable. Tenia un rotlle de bena gruixut premut contra el llavi inferior que estava amarat de sang. Tot i que s'escarrassava a parlar, no podia fer-ho. No parava d'assenyalar-se la boca, fins que al final va aconseguir obrir-se-la fent palanca. No tenia llengua. Quin crim havia comès?

Mentre érem allà, se'ns va acostar una dona amb unes botes verdes de goma i un pal ple de punxes a la mà. Les punxes tenien el color vermell de les baies madures i estaven esmolades com claus. Ens ordena que tornem al dormitori. Així va començar la nostra iniciació.

A cada noia se li va donar un uniforme, idèntic al que duien les noies que feia molt de temps que eren allà. Ens

van manar que ens els poséssim. Eren d'un color blau apagat, amb uns hijabs encara més foscos, i, tot i que no em vaig veure a mi mateixa, perquè no hi havia miralls, vaig veure les meves amigues transformades, envellides de cop i volta com monges endolades. Vaig veure la Teresa, la Fatim, la Regina, l'Aida i la Kiki, totes silenciades i aguantant-se les llàgrimes. Ens van dir que ajuntéssim les nostres peces de roba i que no ens quedéssim absolutament res. En l'enrenou que va seguir, jo m'ho vaig manegar per amagar el meu petit quadern. Era un quadern minúscul, pensat per fer-hi sumes més que per escriure-hi, però jo encabia paraules senceres a cada quadret. Les amassava. Eren les meves úniques amigues, ara. El quadern l'havia guanyat, juntament amb un full de paper perfumat, amb el meu assaig sobre la natura. El full de paper tenia l'escrit «Bosc de Windsor» als marges. Jo no sabia on era Windsor.

La nostra roba la van apilar i, així que la dona va haver encès un llumí i va haver llançat una mica de dièsel sobre la pila, les flames van sortir disparades cap a una alba llestosa. Les nostres bruses blanques, els nostres uniformes i els mocadors que havíem dut al cap aviat es van convertir en lleugeríssims flocs de cendra grisa que planaven un moment, tot seguit voleiaven cap amunt i s'allunyaven pels forats entre les espirals de filferro. Jo els seguia mentalment, i tenia la idea absurda que aquells flocs de cendra serien els nostres missatgers. Arribarien a la nostra escola, de la qual encara s'elevaven les denses fumeres de l'incendi que havien provocat els militants just abans de marxar amb els camions. Em vaig imaginar moltes coses absurdes. No havia dormit. La pudor de les sabates persistia, perquè trigaven més a cremar-se. Aquella olor em recor-

dava la de la pell dels animals que es penjaven a adobar als escorxadors vora els mercats: porcs, bovins primals, cabres i ovelles.

Llavors ens van fer anar fins a l'altra banda del pati perquè seguéssim sota el gran arbre. Les fulles regalimaven d'aigua, que queia fent xof al terra moll. Les noies que feia més temps que nosaltres que eren allà es mantenien a l'espera, algunes amb les mans plegades, embadalides.

Tres homes baixen d'un Jeep de color crema. N'hi ha dos que tenen la cara tapada i caminen rere el tercer, que és l'emir en cap, i du un text sagrat a la mà. Tots tres van armats. Mentre s'acosta a nosaltres, l'emir estén la mà ben oberta, i és com si engrapés el món sencer dins del puny.

Les noies que ja l'han vist abans se'l miren atemorides i amb una admiració renovada. Algunes estenen les mans, només per imaginar-se que li toquen la tela de la caçadora. L'adoren. Ell avança entre nosaltres, reconeixent les cares noves, amb els ulls d'allò més atents, com si pogués veure el que tenim dins de la ment, als cors trencats.

—La malaltia és la ignorància.

Ho va dir tres vegades. Jo no me'l mirava, de tan ferotge que era. Llavors ens va donar la benvinguda com a filles emergents d'Al·là, i ens va dir que havíem de donar les gràcies a Al·là pel miracle d'haver-nos salvat. Potser ens sentíem alienades, va dir, però ben aviat ens cauria la bena dels ulls.

Llavors va condemnar les persones de qui se'ns havia separat. Infidels. Lladres. El nostre president, els nostres vicepresidents, els nostres governadors, la nostra policia: tots eren corruptes. Eren sultans dels bancs, es dedicaven a amassar fortuna, a seure a les seves grans vil·les, als seus trons daurats, mirant pel·lícules occidentals a les seves

grans pantalles de televisió. Les seves dones grasses havien acumulat tants diners, tant d'or i tantes perles que s'havien de fer construir cases noves per encabir-hi tota aquella riquesa. Fins i tot els musulmans que vivien entre aquella gent estaven contaminats, s'havien deixat embolcallar per aquell miasma de corrupció. Aviat ens adonaríem que el que ens havien ensenyat era del tot erroni, de la mateixa manera que l'educació universitària, a la qual nosaltres aspiràvem, també era del tot errònia. No podia ser.

Aleshores ens va dir que penséssim en les darreres quaranta-vuit hores i que ens meravelléssim de la transformació que havia tingut lloc. Era com si ens estigués llegint la ment i ens desafiés a contradir-lo.

—Quan la nostra columna va entrar a l'escola on éreu fa dues nits, els vostres militars havien fugit, perquè sabien que veníem. Us en podeu refiar, d'aquesta gent? Podeu refiar-vos d'una gent a qui paguen per protegir-vos? Si sou del tot honestes, haureu de respondre que no. Haurien pogut organitzar un contraatac, però no ho van fer. Ens tenen massa por. Saben que no entraran mai al bosc de Sambisa. No us trobaran mai. Saben que Al·là tenia pensat que us portéssim aquí. Mentre preparàveu els llibres i les motxilles per agafar el transport que us havia de portar a l'escola per examinar-vos, Al·là us observava; tot estava predestinat. On eren els vostres pastors, els vostres protectors, les vostres mestres? Sempre ha anat així. Quan van expulsar el profeta Mahoma de Medina, els seus antics seguidors van mirar cap a una altra banda. Covards. Infidels. Els vostres pares potser pensen que us estimaven i que us tractaven bé, però són cecs, estan encegats. La malaltia és la ignorància. No hi ha cap déu llevat d'Al·là. De-

maneu perdó pels pecats dels vostres pares, i Al·là sabrà si la vostra intenció és sincera o no. Recordeu que acabeu de renéixer en una vida nova. Fins i tot si penseu que estimeu les vostres famílies i heu fet una promesa en el vostre cor, heu de renunciar-hi, heu d'aniquilar-la, ara. Durant un cert temps, plorareu amb llàgrimes de noietes, però les llàgrimes s'acabaran i us trobareu volant com ocells cap als camps del paradís. Els àngels us hi esperen, l'àngel Gabriel, l'àngel Azrael, l'àngel Miquel. Oh, sí, la nostra tecnologia i la nostra comunicació terrenals ens han ajudat, però Al·là ens ha informat de tot, fins i tot de la xerrameca del vostre dormitori. Parlo directament amb cadascuna de vosaltres. Recorreu a l'Alcorà, recorreu als hadits del Profeta; sigueu on sigueu, recorreu a Al·là. Si no ho feu, us hi haurem d'obligar, i no ens estalviarem càstigs. De moment, acompliu les tasques diàries amb alegria, memoritzeu les sures i mantingueu-vos netes i polides, conscients que heu estat reclutades pel vast i invencible exèrcit d'Al·là. Sou guerreres. Aquesta terra anomenada Nigèria s'ha d'alliberar d'infidels i de descreguts. Vosaltres fareu el paper que us correspon en aquesta lluita. Us en sentireu orgulloses. Fins i tot si moriu en el camp de batalla, recordeu que la mort d'un creient és la cosa més dolça de totes. Al Paradís us estendran la catifa vermella al davant. I ara arribo a l'afer més important de tots. No mireu cap a una altra banda. No tingueu por. Hem de portar la lluita fins allà on viuen els porcs, les rates i els descreguts, que inclouen també la vostra gent, la vostra tribu, els vostres pares. Hem de menjar-nos el cor dels infidels. Eliminar-los. Tallar-los el coll. Dir-los que, si us volen recuperar, ens hauran de tornar els nostres germans morts.

Llavors, just abans que se n'anés acompanyat dels al-

tres dos, va mirar amunt, cap al cel, cap a una flota d'emics que es mantenia a l'espera:

—No us penseu que ens podreu plantar cara amb els vostres pilots de combat. L'Al·là a qui nosaltres adorem viu per sobre dels vostres caces, preparat per a l'instant d'aniquilar-vos.

Tot el que hi havia a la meva ment es va quedar a les fosques. Mai no havia imaginat un poder semblant, una immunitat semblant. Les galledes i les caixes van lliscar pel pati i el cel es va obrir pel mig. Vaig veure dos déus que sostenien cadascun una vara, o potser una pistola, desafiant-se l'un a l'altre.

La terra sobre la qual estava agenollada era plena de cors a mig menjar, i hi havia colls degollats escampats per tot arreu; la sang en sortia a borbolls com un rierol interminable. Em vaig posar a córrer entre les restes amuntegades fins que vaig trobar els meus pares i el meu germà. Els vaig fer un petó i ells em van perdonar, tot i que eren morts. Estava massa trista per plorar.

Algunes amigues meves se'm van acostar per preguntar-me què em passava. Jo no els podia respondre. Havia perdut el petit agafall de raó al qual m'aferrava. Si haguéssim tingut ganivets, ens hauríem tallat el coll a nosaltres mateixes.

—No et preocupis... Els nostres pares ens trobaran —em va dir l'Aisha, però ella encara no havia estat al camp dels morts.

A tres de les noies les van apartar, i elles es van quedar allà dretes i confoses mentre unes altres dones ens feien travessar el pati cap a les cabanes, per sotmetre'ns al càstig següent.